

PRIEKŠVārds

Pēdējos gadu desmitos ir paplašinājušies pētījumi par Latvijas augu valsti. Mūsdienu mainīgajā vidē šādi pētījumi ir ļoti nozīmīgi vairākos aspektos. Pirmkārt, augi ir galvenie organiskās vielas producenti un skābekļa ražotāji un ir barošanās ķēdes svarīgākais, sākuma posms, kas nodrošina visas biosfēras stabilitāti. Latvijā, kas tradicionāli ir lauksaimniecības un mežsaimniecības zeme, dabas resursu izmantošana, ilgtspējīga līdzsvarota zemes apsaimniekošana ir ļoti atkarīga no augāja producētās organiskās vielas daudzuma un tās transformācijas bioloģiskajos ciklos.

Otrkārt, augu sugas un augu sabiedrības ir jutīgi vides stāvokļa indikatori, kas atspoguļo gan teritorijas dabas apstākļu fonu, gan cilvēka ietekmi, t.sk., teritorijas piesārņojumu, kā arī globālo un reģionālo klimata pasiltināšanos un citus antropogēnos procesus. Tāpēc vides izmaiņu prognozēšanā un teritorijas plānošanā dati par augāju un veģetācijas monitorings sniedz ļoti svarīgu informāciju.

Treškārt, augājs ir viens no galvenajiem ainavas vizuāliem un estētiskiem elementiem, kas kopš seniem laikiem ir veidojis un veido ainavas uztveres spēju un izjūtu, dabas izpratni un sniedz indivīdam relaksācijas iespēju dabā.

Latvijas mācību iestādēs, pētniecības institūtos un laboratorijās ir uzkrājies apjomīgs materiāls par dažādu valsts reģionu, aizsargājamo dabas teritoriju, pilsētu un pagastu floru un augu sabiedrībām. Konkrētie pētījumu dati ir noteikta laika veģetācijas struktūras, uzbūves un stāvokļa parametri, tie dod iespēju veikt salīdzinošas analīzes kā telpiskā, tā dinamiskā skatījumā, tāpēc vajadzīga to publicēšana.

Latvijā dažādi materiāli par Latvijas augu valsti tradicionāli ir apkopotī un publicēti galvenokārt gadagrāmatās un rakstu krājumos (Rīgas Dabas pētnieku biedrības, Latvijas Universitātes botāniskā dārza, Latvijas PSR Zinātņu Akadēmijas Bioloģijas institūta, Latvijas zinātniski pētnieciskā

Mežsaimniecības problēmu institūta u.c. izdevumi). *Latvijas Veģetācija* turpina šo tradīciju.

Ir iecerēts, ka periodiskais rakstu krājums *Latvijas Veģetācija* būs tematiski daudzveidīgs izdevums par Latvijas augu valsti. Tajā paredzēts ievietot materiālus par augu sabiedrību daudzveidību un sistematizāciju, par reģionālajām un lokālajām florām, augu sabiedrību un vides faktoru klasifikāciju un ordināciju, par augāja ekoloģiju un ģeogrāfiju, kā arī par Latvijas veģetācijas izpētes vēsturi un personībām, kas to veido. Aktuāli Latvijā ir augu sugu, augu sabiedrību un biotopu aizsardzības, kā arī ilgtspējīgas augu valsts resursu izmantošanas jautājumi.

Latvijas Veģetācijas otrais laidiens izdots par Zinātnes Padomes grantu *Vides dinamika un Latvijas ezeru augu sabiedrības un Latvijas veģetācijas ģeogrāfija un ekoloģija: augu sabiedrību un biotopu klasifikācija un dinamika* līdzekļiem, kā arī ar Latvijas Vides aizsardzības fonda un izpilddirektora V.Kaprāļa atbalstu.

Māris Laiviņš